אמנת סינגפור בדבר גישור

Dr Alexander Ressos, TEP
Attorney-at-Law (Switzerland and Germany),
Solicitor (England & Wales and Hong Kong)
Of Counsel, KGP Legal LLC
alexander.ressos@kgplegal.com.sg
www.ressos.com.sg

מ־UNCITRAL לסינגפור

את הפער ש־Arb-Med-Arb מילא באמצעות מנגנון דיוני, היה צורך באמנה כדי לסגור באופן ישיר. ועדת האו"ם למשפט הסחר הבינלאומי (United Nations Commission on International Trade Law, UNCITRAL) השלימה ב־25 ביוני 2018 את נוסחה של אמנה בדבר אכיפת הסכמי פשרה בינלאומיים שהושגו בגישור.[1] העצרת הכללית של האו"ם אימצה את אמנת האו"ם בדבר הסכמי פשרה בינלאומיים שהושגו בגישור (United Nations Convention on International Settlement Agreements Resulting from Mediation) בהחלטה 73/198 מ־20 בדצמבר 2018, והסכימה שהיא תיקרא אמנת סינגפור בדבר גישור (Singapore Convention on Mediation).[2] השם הכיר בתפקיד שמילאה המשלחת הסינגפורית במשא ומתן.

טקס החתימה ב־7 באוגוסט 2019 היה הצלחה דיפלומטית. ארבעים ושש מדינות חתמו ביום הראשון, ובהן ארצות הברית וסין. סינגפור הפקידה את מסמך האשרור שלה ב־25 בפברואר 2020, באותו יום כמו פיג'י. כאשר קטר הצטרפה ב־12 במרץ 2020, הושלמו שלושת האשרורים הדרושים לכניסה לתוקף. האמנה נכנסה לתוקף שישה חודשים לאחר מכן, ב־12 בספטמבר 2020.[3]

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

כיצד האמנה פועלת

האמנה חלה על הסכמי פשרה בכתב שהושגו בגישור ומיישבים סכסוכים מסחריים בינלאומיים. היא מחריגה הסכמים שנכרתו על ידי צרכנים למטרות אישיות, משפחתיות או ביתיות, והסכמים בתחומי דיני המשפחה, הירושה או העבודה. היא מחריגה גם הסדרים שכבר ניתנים לאכיפה כפסקי דין או כפסקי בוררות, כדי שלא תחפוף את אמנת ניו יורק, את אמנת האג בדבר הסכמי בחירת פורום משנת 2005 ואת אמנת האג בדבר פסקי דין משנת 2019.[4] לכן הסדר שנכרת לפי פרוטוקול Lit-Med-Lit ונרשם כצו בית משפט נמצא מחוץ לתחולתה, ואילו הסדר שהושג בגישור עצמאי נמצא בתוכה.

כל צד לאמנה חייב לאכוף הסכמי פשרה החוסים תחתיה לפי כללי סדר הדין שלו. הוא חייב גם לאפשר לצד לסכסוך להסתמך על הסדר כהגנה כאשר הצד השני תובע בעניין שההסדר כבר יישב. צד המסתמך על ההסדר חייב להציג את ההסכם החתום וראיה לכך שהוא הושג בגישור, כגון חתימת המגשר או אישור של המוסד שניהל את הגישור. לאמנה אין מושג של מקום מושב. בשונה מפסק בוררות, השייך לסדר המשפטי של מקום הבוררות, הסדר שהושג בגישור נאכף ישירות במדינה שבה מבוקש הסעד, ללא אישור מוקדם של בית משפט במקום הגישור.[5]

עילות הסירוב מוגבלות ומתחלקות לשלוש קבוצות. הראשונה נוגעת לצדדים להסדר. השנייה נוגעת לתוקפו ולתוכנו של הסכם הפשרה עצמו. השלישית נוגעת לניהול הגישור, ובמיוחד לסטנדרטים שהמגשר היה חייב לקיים. בית המשפט האוכף רשאי גם לסרב ליתן סעד מיוזמתו כאשר האכיפה תהיה מנוגדת לתקנת הציבור או כאשר הנושא אינו ניתן ליישוב בגישור לפי הדין שלו.[6]

מדינות רשאיות להסתייג בשתי הסתייגויות לפי סעיף 8. הן רשאיות להחריג הסדרים שהן עצמן או סוכנויות ממשלתיות שלהן צד להם. הן רשאיות גם להחיל את האמנה רק כאשר הצדדים להסדר הסכימו להחלתה. כמה צדדים השתמשו באחת מהן או בשתיהן, ובהם ברזיל, גאורגיה, ישראל, יפן, קזחסטן, ערב הסעודית, איחוד האמירויות הערביות ואוזבקיסטן.[7] ההסתייגות השנייה הופכת את האמנה במדינות אלה למשטר של הסכמה מפורשת (opt-in). לכן הסכם פשרה שיהיה צורך לאכוף ביפן או באמירויות צריך לקבוע במפורש שאמנת סינגפור חלה עליו.

מעגל הצדדים

האמנה מתפשטת לאט יותר משקיוו תומכיה. בנובמבר 2026 מנתה טבלת המעמד של UNCITRAL 25 צדדים.[8] לגבי שלושה מהם, מאוריציוס, אוזבקיסטן ואיחוד האמירויות הערביות, האמנה נכנסת לתוקף רק ב־2027, כך שבנובמבר 2026 היא הייתה בתוקף לגבי 22

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

מדינות. הצדדים הראשונים היו מדינות קטנות ומדינות מהמפרץ, ממרכז אסיה ומאמריקה הלטינית, כגון פיג'י, קטר, ערב הסעודית, בלארוס, אקוודור, הונדורס, גאורגיה, טורקיה וקוזחסטן. הצטרפותה של יפן ב־2023 הכניסה את הכלכלה האסייתית הגדולה הראשונה אחרי סינגפור עצמה. ישראל, בחריין, פרגוואי, קוסטה ריקה, ברזיל וקירגיזסטן הצטרפו ב־2025, ואחריהן ב־2026 קולומביה, עומאן, מאוריציוס ואוזבקיסטן. איחוד האמירויות הערביות הצטרף ב־8 באוקטובר 2026, בתוקף מאפריל 2027. האתר הרשמי של האמנה, שמתחזקת האקדמיה הבינלאומית ליישוב סכסוכים של סינגפור (Singapore International Dispute Resolution Academy) בתמיכת משרד המשפטים, מנה 60 מדינות חותמות.[9]

הכלכלות הסוחרות הגדולות ביותר נותרו בחוץ. האיחוד האירופי, הממלכה המאוחדת, שווייץ, הודו והונג קונג אינם צדדים. ארצות הברית וסין חתמו ב־2019 אך עד נובמבר 2026 לא אשררו. מבחינת אנשי המקצוע, המשמעות היא שכיום האמנה שימושית במיוחד בעסקאות עם צדדים שכנגד מהמפרץ, ממרכז אסיה, מאמריקה הלטינית ומיפן. בסכסוכים עם צדדים סינים, אירופים או אמריקנים, פסק בוררות בהסכמה או צו בית משפט שנרשם לפי הפרוטוקולים נותרים הדרך הבטוחה יותר לאכיפה.

היישום בסינגפור

סינגפור יישמה את האמנה באמצעות חוק אמנת סינגפור בדבר גישור משנת 2020 (Singapore Convention on Mediation Act 2020), המאפשר לצד לפנות לבית המשפט הגבוה (High Court) בבקשה לרשום הסכם פשרה החוסה תחת האמנה כצו בית משפט ולאכוף אותו לאחר מכן כפסק דין.[10] להסדרי גישור מקומיים כבר הייתה דרך דומה לפי חוק הגישור משנת 2017 (Mediation Act 2017), המאפשר לצדדים לגישור שמנוהל על ידי נותן שירות ייעודי לבקש לרשום את ההסדר שלהם כצו בית משפט.[11] שני החוקים נותנים להסדרים שהושגו בסינגפור דרך ישירה לאכיפה בבית, והאמנה נותנת להם דרך לאכיפה בחו"ל.

האמנה זוכה גם לאירוע שנתי. שבוע אמנת סינגפור (Singapore Convention Week), המתקיים בעיר מדי שנה מאז 2019, כינס את קהילת יישוב הסכסוכים הבינלאומית מ־24 עד 28 באוגוסט 2026. במהלך מהדורת 2026 פתח המרכז הבינלאומי ליישוב סכסוכי השקעות (International Centre for Settlement of Investment Disputes, ICSID) משרד בסינגפור.[12] נוכחותו של מרכז סכסוכי ההשקעות של הבנק העולמי, הנבחנת בפרק F.V, מחזקת את טענת העיר להיות המקום באסיה שבו מדינות וחברות מיישבות את חילוקי הדעות ביניהן.

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

הערות

1. Wikipedia, “Singapore Convention on Mediation” (נצפה בנובמבר 2026): הנוסח הושלם על ידי UNCITRAL ב־25 ביוני 2018; נפתחה לחתימה ב־7 באוגוסט 2019 בסינגפור, שם חתמו 46 מדינות ביום הראשון, ובהן ארצות הברית וסין; כניסה לתוקף ב־12 בספטמבר 2020, שישה חודשים לאחר הפקדת המסמך השלישי על ידי קטר ב־12 במרץ 2020. ↩

2. UNCITRAL, “United Nations Convention on International Settlement Agreements Resulting from Mediation (New York, 2018)”, uncitral.un.org (נצפה בנובמבר 2026): אומצה ב־20 בדצמבר 2018 בהחלטת העצרת הכללית 73/198; נפתחה לחתימה ב־7 באוגוסט 2019 בסינגפור. ↩

3. UNCITRAL, “Status: United Nations Convention on International Settlement Agreements Resulting from Mediation”, uncitral.un.org (נצפה בנובמבר 2026): אשרור על ידי סינגפור ופיג׳י ב־25 בפברואר 2020 ועל ידי קטר ב־12 במרץ 2020; כניסה לתוקף לגבי שלושתן ב־12 בספטמבר 2020. ↩

4. UNCITRAL, עמוד האמנה (uncitral.un.org): התחולה לפי סעיף 1 מוגבלת להסכמי פשרה בכתב שהושגו בגישור בסכסוכים מסחריים; החרגת עניינים צרכניים, משפחתיים, ירושה ועבודה, וכן הסכמי פשרה הניתנים לאכיפה כפסק דין או כפסק בוררות, כדי למנוע חפיפה עם אמנת ניו יורק, אמנת בחירת הפורום משנת 2005 ואמנת פסקי הדין משנת 2019; סעיף 3: חובה לאכוף הסדרים ולאפשר להסתמך עליהם; סעיף 4: דרישה להסכם פשרה חתום ולראיה שהושג בגישור. ↩

5. על היעדרה של דרישת מקום מושב או מדינת מקור באמנת סינגפור, ראו Nadja Alexander ו־Shouyu Chong, *The Singapore Convention on Mediation: A Commentary*, Kluwer Law International, 2019, Alphen aan den Rijn. ↩

6. UNCITRAL, עמוד האמנה (uncitral.un.org): עילות הסירוב לפי סעיף 5 מקובצות לעילות הנוגעות לצדדים, להסכם הפשרה ולהליך הגישור; סירוב מיוזמת בית המשפט מטעמי תקנת הציבור או כאשר הנושא אינו ניתן ליישוב בגישור. ↩

7. UNCITRAL, עמוד האמנה וטבלת המעמד (uncitral.un.org, נצפה בנובמבר 2026): הסתייגויות לפי סעיף 8 לגבי הסדרים שהמדינה או סוכנויות ממשלתיות מעורבות בהם ולגבי החלה רק כאשר הצדדים הסכימו; הערה (b) בטבלת המעמד, התואמת לסעיף 8(1)(a), לגבי בלארוס, ברזיל, גאורגיה, קזחסטן, ערב הסעודית, איחוד האמירויות הערביות

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

ואוזבקיסטן; הערה (c), התואמת לסעיף 8(1)(b), לגבי גאורגיה, ישראל, יפן, קזחסטן, קירגיזסטן, איחוד האמירויות הערביות ואוזבקיסטן; פקיסטן מסרה את שתי ההצהרות בעת החתימה. ↩

8. UNCITRAL, טבלת המעמד (uncitral.un.org, נצפה בנובמבר 2026): 25 צדדים, ובהם בחריין (הצטרפות 17 בפברואר 2025), ברזיל (אשרור 6 באוגוסט 2025, בתוקף 6 בפברואר 2026), קולומביה (12 במרץ 2026, בתוקף 12 בספטמבר 2026), יפן (הצטרפות 1 באוקטובר 2023, בתוקף 1 באפריל 2024), מאוריציוס (17 באוגוסט 2026, בתוקף 17 בפברואר 2027), ניגריה, עומאן (הצטרפות 10 במרץ 2026, בתוקף 10 בספטמבר 2026), סרי לנקה, טורקיה, איחוד האמירויות הערביות (הצטרפות 8 באוקטובר 2026, בתוקף 8 באפריל 2027), אורוגוואי ואוזבקיסטן (הצטרפות 28 באוגוסט 2026, בתוקף 28 בפברואר 2027). ↩

9. אתר אמנת סינגפור בדבר גישור (singaporeconvention.org, נצפה בנובמבר 2026): 60 מדינות חותמות ו־25 צדדים מתקשרים; האתר מנוהל על ידי ה־Singapore International Dispute Resolution Academy (SIDRA) ב־Singapore Management University בתמיכת משרד המשפטים. מועדי ההצטרפות לפי טבלת המעמד של UNCITRAL: ישראל 8 בינואר 2025, בחריין 17 בפברואר 2025, פרגוואי 12 במרץ 2025, קוסטה ריקה 25 במרץ 2025, ברזיל 6 באוגוסט 2025, קירגיזסטן 1 בדצמבר 2025, עומאן 10 במרץ 2026, קולומביה 12 במרץ 2026, מאוריציוס 17 באוגוסט 2026 (בתוקף 17 בפברואר 2027), אוזבקיסטן 28 באוגוסט 2026 (בתוקף 28 בפברואר 2027), איחוד האמירויות הערביות 8 באוקטובר 2026 (בתוקף 8 באפריל 2027). ↩

10. Singapore Convention on Mediation Act 2020, שהתקבל בפרלמנט בפברואר 2020 ונכנס לתוקף יחד עם האמנה ב־12 בספטמבר 2020. ↩

11. Mediation Act 2017 (סינגפור), בעניין רישום הסכמי פשרה שהושגו בגישור כצווי בית משפט. ↩

12. SIMC, “A week in conversation – SIMC at SC Week 2026”, simc.com.sg, 15 בספטמבר 2026: שבוע אמנת סינגפור התקיים מ־24 עד 28 באוגוסט 2026, ובמהלכו נחנך משרד ICSID בסינגפור ב־26 באוגוסט 2026 בהשתתפות השר Edwin Tong SC; singaporeconvention.org (נצפה בנובמבר 2026): השבוע מתקיים בסינגפור מאז 2019. ↩

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

Disclaimer

This article is provided for general information only. It is based on publicly available sources as at its date of publication. These sources have not been independently verified against licences, regulatory registers or the records of the entities concerned. It is not legal, tax, financial or investment advice. Nor is it a recommendation to invest in, transact with or use the services of any entity mentioned. Law and regulation change frequently, so the content may be incomplete or outdated. To the fullest extent permitted by law, Dr Alexander Ressos and the publisher of SingaporeIQ exclude all liability for loss or damage arising from the use of or reliance on this article. Readers should obtain advice on their specific circumstances before acting or refraining from action.

Names and trademarks of the entities discussed belong to their owners and are used for identification only. Their mention implies no endorsement, affiliation or allegation of wrongdoing. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. Corrections and updates: contact@ressos.com.

© 2026 Dr Alexander Ressos. This article may be quoted with attribution to SingaporeIQ (SingaporeIQ.com). Reproduction in full and any commercial use require prior written consent. The Legal Terms at https://singaporeiq.com/legal-terms apply.

Author contact: Dr Alexander Ressos, TEP · contact@ressos.com